

Utbildningsinspektion i Sticklinge skola, förskoleklass och grundskola årskurs 1–5

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Lidingö kommun och besökt Sticklinge skola den 12-13 mars 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Sticklinge skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Sticklinge skola intervjuades rektorn, elever, personal samt föräldrar. Inspektörerna besökte även lektioner och verksamheten i förskoleklasserna. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i rektorsområdet (alt skolan) utgör underlag för bedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Sticklinge skola	Antal elever
Förskoleklass	54
Grundskola	285

Källa: Skolans egna uppgifter.

Sticklinge skola ingår, tillsammans med Torsviks skola och sex förskolor, i Torsviks skolområde. Kommunens ansvarstagande för förskola och skolbarnsomsorg beskrivs i separata rapporter.

Sticklinge skola är en grundskola med tre förskoleklasser och årskurserna 1–5, tre klasser i varje årskurs. Skolan består av ett flertal mindre hus belägna kring en skolgård. Till skolan hör också ett annex, beläget en bit bort. Undervisningen är organiserad i fem årskursvisa arbetslag. Skolan leds av en rektor som tillsammans med skolans arbetslagsledare utgör ledningsgruppen.

Inspektionen omfattar förskoleklass och grundskola. Sticklinge skola ingår, tillsammans med övriga kommunala skolor på Lidingö, i försöket med timpanelös utbildning i grundskolan.

Helhetsbedömning

Sticklinge skola bedriver en verksamhet som till största delen fungerar väl. Eleverna förvärvar goda kunskaper under sin skoltid och skolans rektor uppskattar andelen elever som når målen i samtliga ämnen till ca 95 procent. Detta bekräftas till viss del av resultaten i de nationella ämnesproven i årskurs 5 där 100 procent når målen för proven. Måluppfyllelsen i de nationella ämnesproven har varit den samma de senaste två åren. År 2005 syntes emellertid en marginell nedgång i de nationella ämnesproven i engelska. Skälen till detta analyserades och åtgärder vidtogs och skolan når åter igen goda resultat i de nationella ämnesproven i engelska. Inspektörerna bedömer att skolan når goda kunskapsresultat.

Skolan vidtar åtgärder för att utveckla verksamheten, bland annat har skolan bildat utvecklingsgrupper i syfte att vidareutveckla undervisningen i vissa ämnen. Skolan genomför också enkäter för att ta reda på inom vilka områden skolans verksamhet inte motsvarar elevernas och vårdnadshavarnas förväntningar. Inspektionen visar dock att rektorn inte följer upp och utvärderar elevernas samlade kunskapsresultat. En sådan utvärdering skulle med fördel kunna ligga till grund för ett kontinuerligt kvalitetsarbete i syfte att nå än högre måluppfyllelse. Resultatet av skolans kvalitetsarbete ska dokumenteras i en kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningen för Sticklinge skola innehåller resultat av skolans arbete med normer och värden och utvärdering av dessa. Den saknar redovisning av kunskapsresultat och analys av dessa. Inspektörerna gör därför bedömningen att kvalitetsredovisningen måste utvecklas.

Under inspektionen av Sticklinge skola framgår att skolan bedriver ett gediget värdegrundsarbete och värdegrundsfrågor ges utrymme i den dagliga undervisningen. Trots detta uppger eleverna att det förekommer enstaka kränkningar. Skolan har ett klasstödssystem som av elever, lärare och föräldrar uppges fungera väl. Trots skolans goda värdegrundsarbete bedömer inspektörerna att skolan bör arbeta med att säkerställa en trygg miljö för samtliga elever.

Skolans rektor bedöms vara förtrogen med verksamheten och bedöms också ta ansvar för att utveckla verksamheten. Dock bör rektorn i högre utsträckning sträva efter att skapa samsyn mellan lärarna i frågor som har betydelse för verksamhetens utveckling mot högre måluppfyllelse.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 1 och 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Utbildningen är inte avgiftsfri (4 kap. 4 § skollagen).
- Beslut om placering av elev i särskild undervisningsgrupp fattas inte i enlighet med förordningens krav (5 kap. 5 § samt 8 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav (3, 3 a, 4 §§ förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- De individuella utvecklingsplanerna bör förbättras till sitt innehåll så att skolans insatser framgår och så att de tydligare tar sin utgångspunkt i de nationella målen.
- Skolan bör sträva efter att hitta en gemensam syn på målen att sträva mot som överensstämmer med intentionerna i läroplanen och kursplanerna.
- Elevernas möjligheter till inflytande över sitt eget lärande bör förbättras.
- Arbetet i förskoleklasserna bör förbättras i enlighet med intentionerna i läroplanen.
- Skolans arbete med att anpassa undervisningen till alla elevers förutsättningar, erfarenheter och olika behov bör förbättras.
- Skolans arbete med att säkerställa en trygg miljö för alla elever bör förbättras.
- Rektorns pedagogiska ledarskap bör utvecklas.
- Skolans kvalitetsarbete bör förbättras.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.

4 (15)

- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *ansevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell. Nationella ämnesprov för årskurs 5. Tabellen anger andelen elever (%) som enligt skolans bedömning uppnått målen i ämnesproven i Sticklinge skola.

År	År 2005	År 2006	År 2007
Svenska	100	100	100
Svenska som andraspråk	-	-	-
Engelska	100	100	100
Matematik	100	100	100

Källa: skolans egna uppgifter

Kommentar:

Ovanstående tabell indikerar att eleverna i Sticklinge skola når goda kunskapsresultat i svenska, engelska och matematik. Även i övriga kursplaneämnen uppger rektorn att eleverna når goda kunskapsresultat, då 95 procent av eleverna bedöms uppnå målen i samtliga ämnen. Skolan saknar dock rutiner för att på en övergripande nivå följa upp och utvärdera elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen. Vid analys av resultaten har skolan inte noterat några skillnader mellan pojkar och flickor eller mellan klasserna.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,

- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering: Inspektionen visar att lärarna fortlöpande följer upp elevernas kunskapsresultat och har god kontroll över i vilken utsträckning eleverna når målen för utbildningen, framför allt i svenska, engelska och matematik. Skolan har tillsammans med Torsviks skola arbetat fram konkretiseringar av de nationella kursplanerna för alla årskurser i samtliga ämnen. Vid utvecklingssamtalen, som genomförs i enlighet med bestämmelserna, redovisas elevernas måluppfyllelse i samtliga ämnen utifrån de egna konkretiserade kursplanerna. I samband med utvecklingssamtalet upprättas individuella utvecklingsplaner för alla elever.

Inspektörerna bedömer att området som helhet håller god kvalitet trots nedanstående utvecklingsområde.

Individuell utvecklingsplan

Enligt grundskoleförordningen ställs det krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan (IUP) för varje elev vid utvecklingssamtalet. Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Se vidare i Skolverkets ”Allmänna råd för individuella utvecklingsplaner”. Inspektörerna har tagit del av några exempel på individuella utvecklingsplaner och bedömer att dessa bör utvecklas så att skolans insatser framgår tydligare samt hur dessa insatser tar sin utgångspunkt i nationella mål.

1.3 Bedömning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling,
- om lärarna vid bedömning utgår från de nationella målen i kursplanerna.

Bedömning av området Bedömning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Vid lektionsbesök kan inspektörerna konstatera att det finns varierade sätt för eleverna att visa sina kunskaper, vilket också bekräftas av eleverna och lärarna. Skolan genomför de nationella ämnesproven i årskurs 5 och resultaten från dessa används som stöd för bedömningen av de enskilda elevernas måluppfyllelse i svenska, engelska och matematik. Som tidigare nämnts bedöms eleverna i alla årskurser utifrån de konkretiseringar av de nationella kursplanerna som arbetats fram i Torsviks skolorråde. Lärare från Sticklinge skola har varit med och tagit fram dessa som används av samtliga lärare i skolan.

Inspektörerna bedömer att området som helhet håller god kvalitet.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Under inspektionsbesöket i Sticklinge skola får inspektörerna se exempel på varierade arbetssätt och arbetsformer som medför att eleverna får möjlighet att utveckla de kunskapsformer som läroplanen anger. Vidare visar inspektionen att eleverna ges inflytande över verksamheten i stort genom väl fungerande klassråd och elevråd. Det finns emellertid utrymme för förbättring av bland annat elevernas infly-

tande över sitt eget lärande. Dessa utvecklingsområden medför att området som helhet bedöms hålla mindre god kvalitet.

Utbildningens inriktning

I läroplanen och kursplanerna anges att målen att sträva mot uttrycker den inriktning undervisningen ska ha när det gäller att utveckla elevernas kunskaper. Målen att sträva mot i kursplanerna tydliggör därmed de kunskapskvaliteter som är väsentliga i ämnet. Dessa mål utgör det främsta underlaget för planeringen av undervisningen och utgör ingen gräns för elevernas kunskapsutveckling. I läroplanen uttrycks målen att sträva mot som att skolan ska sträva mot att varje elev utvecklar nyfikenhet och lust att lära, utvecklar tillit till sin egen förmåga och lär sig lyssna, diskutera, argumentera och använda sina kunskaper för att kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden. Inspektionen visar emellertid också att läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot endast i begränsad utsträckning utgör inriktningen för skolans undervisning och i samtalet med lärarna framkommer en splittrad bild av vad målen att sträva mot innebär. Flertalet lärare uppfattar målen att sträva mot som mål ”bortom” målen att uppnå och att dessa ska bedömas på individnivå. Inspektörerna bedömer att det är angeläget för skolan att hitta en gemensam syn på målen att sträva mot som överensstämmer med de intentionerna som står att finna i läroplanen och kursplanerna.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

I läroplanen uttrycks att eleverna ska få reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Inspektörerna har noterat att elevinflytandet i Sticklinge skola varierar mellan olika klasser och lärare. För vissa lärare sträcker sig elevinflytandet till att välja i vilken ordning eleverna ska utföra av läraren givna uppgifter. Detta bekräftas av lärarna som också anger andra tillfällen som eleverna har inflytande över, exempelvis vissa idrottslektioner, klassens timme och val inom vissa givna ämnesområden. Enligt inspektörerna kan detta inte anses motsvara läroplanens krav på att eleverna ska få ett reellt inflytande på utbildningens utformning. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra elevernas möjligheter till inflytande över sitt eget lärande.

Verksamheten i förskoleklassen

Förskoleklassen är en del av skolan och det första steget i att genomföra och uppfylla läroplanens mål. Genom förskoleklassen ska övergången från förskola till grundskola underlättas. Det är därför viktigt att förskolans pedagogik med lek, omsorg, skapande och barnets eget utforskande får genomslag i verksamheten och att året i förskoleklassen skiljer sig från åren i grundskolan. I förskoleklasserna i Sticklinge skola visar inspektionen att skolans pedagogik, kultur och tradition ges stort utrymme. Vid verksamhetsbesöken får inspektörerna se en verksamhet som är indelad i arbetspass och raster och inte ger det utrymme till lek och skapande som läroplanen föreskriver. Vidare noterade inspektörerna att verksamheten generellt i liten grad är anpassad till alla barns olika behov och att barnen överlag arbetar på samma sätt, i samma takt och med samma uppgifter, inte sällan i böcker eller på arbetsblad. Inspektörerna bedömer att arbetet i förskoleklasserna bör förbättras i enlighet med intentionerna i läroplanen.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Sticklinge skola har två specialpedagoger som redan i förskoleklassen kartlägger barnen för att identifiera de barn som eventuellt kan få svårigheter i skolarbetet i grundskolan. Dessa elever följs upp i årskurs 1 och vid behov sätts stödåtgärder in. Även i andra årskurser följs eleverna upp, framför allt gällande läs- och skrivutveckling. Särskilt stöd ges och skolan upprättar omfattande åtgärdsprogram som tydligt beskriver elevernas behov och skolans insatser för att eleverna ska nå målen för utbildningen. Trots nedanstående utvecklingsområde bedöms området som helhet hålla god kvalitet.

Individanpassad undervisning

Läraren skall enligt läroplanen utgå från varje enskild elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande samt organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. I Sticklinge skola anpassas undervisningen i några fall genom att klasser organiseras i grupper på olika sätt eller att elever erbjuds hjälp av en specialpedagog/speciallärare utanför klassrummet. Inspektörerna kunde dock notera att undervisningen generellt i liten grad är anpassad till alla elevers olika behov. Ett flertal elever uppger också att de med få undantag förutsätts arbeta på samma sätt, i samma takt och med samma uppgifter. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med att anpassa undervisningen till alla elevers förutsättningar, erfarenheter och olika behov bör förbättras.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	
Motivering: Sticklinge skola arbetar kontinuerligt med värdegrunden genom dels schemalagt så kallat EQ-arbete men också genom att värdegrundsfrågor får utrymme i den dagliga undervisningen. Skolan har ett väl fungerande nätverk mot mobbning bestående av bland annat rektorn, kuratorn, skolsköterskan och andra vuxna i skolan. Skolan har också ett klasstödjarsystem i årskurserna 2–5 där elever och lärare tillsammans diskuterar värdegrundsfrågor och hur eleverna mår i skolan. Klasstödjarnas iakttagelser diskuteras kontinuerligt med nätverket mot mobbning och samtliga intervjuade är överens om att klasstödjarsystemet fungerar väl. I årskurserna 1–2 samt i förskoleklassen finns klasstödjare som kallas Nalle-Puh kompisar. Dessa har, precis som klasstödjarna i årskurs 3–5, uppgiften att vara ett ”extra öga” och informera de vuxna om de ser någon av sina kompisar må dåligt eller på annat sätt fara illa. I samtal med skolans elever i framkommer att det ändå finns elever som upplever sig blir utsatta för kränkande behandling. Skolan har upprättat en likabehandlingsplan som inte helt bedöms nå upp till de krav som lagstiftaren ställer. Området som helhet bedöms hålla god kvalitet. Trygg miljö Sedan 1 april 2006 finns lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever som syftar till att förebygga och förhindra diskriminering och annan kränkande behandling. Enligt lagen har huvudmannen för verksamheten eller den som huvudmannen bestämmer en skyldighet bedriva ett målinriktat arbete för att förhindra och förebygga trakasserier och annan kränkande behandling samt att vidta åtgärder om kränkande behandling skulle förekomma. I samtalen med de yngre eleverna framkommer att det finns elever som känner sig kränkta och att de inte vet vart de ska vända sig med sina upplevelser i de fall de inte vill prata med sin klasslärare. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med att säkerställa en trygg miljö för alla elever bör förbättras. Inspektörerna bedömer ock-			

så att skolan ytterligare bör förtydliga vilka vuxna som ingår i Nätverket mot mobbning och vem eleverna kan vända sig till om de inte vill anförtra sig till sin lärare.

Likabehandling

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska det finnas en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Enligt en särskild förordning omfattar skyldigheten också att denna plan ska arbetas fram, följas upp och ses över under medverkan av elever. Sticklinge skola har en likabehandlingsplan som gäller för hela Torsviks skolområde och är således inte en plan för den enskilda verksamheten i Sticklinge skola. Likabehandlingsplanen, som inspektörerna tagit del av, innehåller en beskrivning av skolans samlade arbete för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling. Den bedöms dock inte fullt ut uppfylla lagens krav på en likabehandlingsplan. Planen saknar en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för vilka åtgärder som ska genomföras under det kommande året. Vid utvecklandet av planen måste skolan beakta förordningskravet på barns och elevers delaktighet. Se vidare i Skolverkets Allmänna råd för arbetet med att främja likabehandling (SKOLFS 2006:7). En samlad bedömning av kommunens upprättade likabehandlingsplaner återfinns i kommunrapporten.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektionen visar att eleverna vid Sticklinge skola erbjuds en verksamhet och undervisning vars innehåll och omfattning till största delen är i enlighet med gällande bestämmelser. Skolan anordnar varje år en skidresa för årskurs 5 för vilken vårdnadshavarna måste betala en kostnad av ca 300 kronor. Detta är inte förenligt med skollagen och måste åtgärdas. Trots nedanstående identifierade utvecklingsområde bedöms området som helhet hålla god kvalitet.

Avgifter

Enligt skollagen ska utbildningen vara avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad. Sticklinge skola genomför varje år en skidresa för årskurs 5 som ett valbart alternativ under en idrottsdag. Kostnaden för skidresan uppgår till cirka 300 kronor. Till detta kan dock tillkomma kostnader för skidhyra och lunch. I enlighet med Skolverkets ställningstagande gör inspektörerna bedömningen att 300 kronor inte är att anses som en obetydlig kostnad. Detta måste åtgärdas. I den övergripande kommunrapporten finns Skolverkets samlade bedömning av avgifter i kommunen.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Av den officiella statistiken år 2006 framgår att ca 72 procent av lärarna vid Sticklinge skola har pedagogisk högskoleutbildning. Enligt uppgift från rektorn vid inspektionsbesöket har all personal pedagogisk högskoleutbildning och då också utbildning för den undervisningen de bedriver. Kompetensutveckling ges till persona-

len både utifrån skolans behov och personliga önskemål. Inspektörerna ser dock att personalens insikter i de författningar som styr verksamheten kan förbättras. Detta gäller exempelvis betydelsen av målen att sträva mot. Trots detta bedöms området som helhet bedöms hålla god kvalitet.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektionen visar att rektorn är välkänd i verksamheten och har god kännedom om vad som händer ”just nu” i skolans alla klasser. Skolan har forum för pedagogiska diskussioner även om personalen uttrycker ett önskemål om fler möjligheter till sådana diskussioner. Inspektionen visar vidare att rektorn bör ta ett större ansvar för det pedagogiska ledarskapet enligt nedanstående. Trots detta bedöms området som helhet hålla mindre god kvalitet.

Rektor som pedagogisk ledare

Enligt skollagen vilar det på rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Som pedagogisk ledare i skolan har rektorn, enligt läroplanen, det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Mot bakgrund av att målen att sträva mot i begränsad omfattning ligger till grund för undervisningen och att det råder oklarhet om innebörden av dessa mål samt att elevernas möjlighet till inflytande över undervisningen och individanpassningen bör förbättras gör inspektörerna bedömningen att undervisningen inte fullt ut bedrivs i enlighet med läroplanens intentioner. Det råder också oklarhet avseende syftet med skolans så kallade utvecklingsgrupper och skolans kvalitetsarbete bör förbättras. Sammantaget medför detta att inspektörerna bedömer att rektorns pedagogiska ledarskap bör utvecklas.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Enligt skolförfattningarna har rektorn ett ansvar för att för eleverna når målen för utbildningen. Detta medför en skyldighet att kontinuerligt följa upp och utvärdera

elevernas kunskapsresultat så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav. Sådan uppföljning bör ske i samtliga ämnen. Även läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot bör följas upp på skolnivå. Rektorn har god kännedom om elevernas resultat i de nationella ämnesproven och över vilka elever som riskerar att inte uppnå målen för utbildningen och vilka som ges särskilt stöd. Någon övergripande uppföljning av kunskapsresultaten i andra ämnen än svenska, engelska och matematik företas inte. Inte heller görs några utvärderingar av elevernas kunskapsresultat på skolnivå i förhållande till de nationella målen. Inspektörerna gör bedömningen att rektorns uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i årskurs 5 måste förbättras. Resultaten från sådana utvärderingar bör ligga till grund för skolans kvalitetsarbete.

Rektors beslutsfattande

Enligt grundskoleförordningen ska beslut om elevs placering i särskild undervisningsgrupp fattas av styrelsen för utbildningen efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare. Beslutet ska innehålla en fullföljdshänvisning med information om att det får överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd. I Lidingö kommun är beslut om placering i särskilda undervisningsgrupper delegerade till rektor.

Vissa av kommunens elever i behov av särskilt stöd får sin undervisning inom den kommunövergripande resursenheten, vilken enligt inspektörernas bedömning är att betraktas som en samling särskilda undervisningsgrupper. Ett villkor för placeringen är vårdnadshavarnas godkännande och det har hänt att elever inte tagits emot i en särskild undervisningsgrupp med anledning av att vårdnadshavarna motsatt sig en sådan placering eller för att eleven inte har kunnat beredas plats i en lämplig sådan grupp.

Inspektörerna vill påpeka att det är skolan som ansvarar för att elever får det särskilda stöd de behöver och rektorn är ytterst ansvarig för att sådant stöd ges. Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp ska i Lidingö kommun fattas av rektor och beslutet ska alltid åtföljas av en hänvisning om hur man överklagar beslutet (fullföljdshänvisning). Föräldrar kan inte välja stödåtgärder eller välja bort de stödåtgärder som skolan bedömer nödvändiga. I Sticklinge skola fattas inte beslut om placering i särskild undervisningsgrupp i enlighet med förordningens krav vilket måste åtgärdas.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

I stort pågår ett kontinuerligt kvalitetsarbete i Sticklinge skola, bland annat i form av utvecklingsgrupper som har fått i uppdrag att diskutera och komma med förslag om hur skolans verksamhet kan utvecklas. Skolan genomför enkäter för att ta reda på vilka områden som inte lever upp till elevernas och vårdnadshavarnas förväntningar. Inspektörerna bedömer dock att både kvalitetsarbetet och kvalitetsredovisningen är utvecklingsområden, varför området som helhet bedöms hålla mindre god kvalitet.

Systematiskt kvalitetsarbete

Kvalitetsarbete syftar till att kontinuerligt, ur ett helhetsperspektiv, identifiera vilka förutsättningar som är nödvändiga för arbetet mot de nationella målen, att utveckla arbetsprocesser, att bedöma resultat och måluppfyllelse och att vidta lämpliga åtgärder. Som en del i detta arbete ska en kvalitetsredovisning upprättas. Denna är tänkt att fungera som ett verktyg för att regelbundet stämma av hur långt verksamheten kommit i det löpande förbättringsarbetet. I Sticklinge skola diskuteras utvecklingsåtgärder kontinuerligt men då det råder oenighet kring ett flertal frågor, bland annat syftet med skolan utvecklingsgrupper, ställer sig inspektörerna tveksamma till vilken effekt dessa åtgärder får. Mot bakgrund av detta gör inspektörerna bedömningen att skolans kvalitetsarbete bör förbättras.

Kvalitetsredovisning

Varje skola, förskola och fritidshem ska årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Det framgår av kraven på en kvalitetsredovisning att den skall innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Arbetet med kvalitetsredovisningen syftar också till att ge information om hur väl verksamheten lyckas med sitt uppdrag. I förordningen ställs krav på elevers och personals medverkan i arbetet med kvalitetsredovisningen. Även elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta. Det ställs också krav på att uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan ska redovisas i kvalitetsredovisningen.

I kvalitetsredovisningen för Sticklinge skola avseende läsåret 2006/2007 finns en uppföljning av skolans arbete kring normer och värden. I övrigt är kvalitetsredovisningen endast en redogörelse för händelser och aktiviteter under det gångna läsåret. Kvalitetsredovisningen saknar redovisning av resultat eller måluppfyllelse och inspektörerna bedömer att den därmed inte uppfyller förordningens krav på en kvalitetsredovisning. Inspektörerna finner också anledning att påpeka att i redovisningar avseende år 2007 och framåt ska skolan, i enlighet med förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. redovisa sin uppföljning av likabehandlingspla-

nen. Någon sådan redovisning återfinns inte i Sticklinge skolas kvalitetsredovisning vilket måste åtgärdas.

Stockholm 2008-09-25

Anna Rydin

Elisabeth Ritchey